

Politica privind dezvoltarea regionala

O regiune poate fi definita ca o zona a unui teritoriu avand un ansamblu de caracteristici (propri) distincte si consistente (acestea putand fi fizice sau umane) care ii confera o anumita unitate semnificativa si care o distinge de alte zone invecinate.

Conceptul de regionalizare considera regiune drept una dintre cele mai bune forme de organizare spatiala a informatiei, iar regiunile functionale sunt socotite de o importanta majora pentru procesul si obiectivele planificarii si dezvoltarii, istorice, naturale, de planificare, subdezvoltate.

O regiune de dezvoltare este un teritoriu care formeaza, din punct de vedere geografic, o unitate neta sau un ansamblu similar de teritorii in care exista continuitate, in care populatia poseda anumite elemente comune, dorind sa-si pastreze specificitatea astfel rezultata, dar, si sa se dezvolte cu scopul de a stimula progresul cultural, social si economic.

Ariile prioritare permit structurarea unor programe specifice de dezvoltate in domenii precum industria, agricultura, somajul, mediul inconjurator, etc., avand ca actori nu numai guvernul, ci si autoritatile de la nivel teritorial sau local. Ariile prioritare definite ca subregiuni sau grupuri de localitati sunt utile pentru reducerea disparitatilor intra-regionale.

NUTS-Nomenclatorul Unitatilor Teritoriale Statistice.

Concepte de baza privind politica de dezvoltare regionala

Politicile regionale reprezinta instrumente specifice, operationale, de realizare a obiectivelor strategice, respectiv modalitati de a pune parghiile de interventie a statului in serviciul solutionarii problemelor dezvoltarii economice regionale.

Imperative ale politicilor regionale:

-realizarea unei distributii echilibrate a veniturilor si a conditiilor de viata pe plan regional;

-diminuarea, in anumite limite, a somajului pe regiuni;

-micsorarea riscului scaderii populatiei unei regiuni ca urmare a emigrarii.

Planificarea regionala are 2 componente:

-componenta economico-sociala pentru atenuarea disparitatilor existente in interiorul fiecarei regiuni;

-componentea fizica care vizeaza problemele ampasarii in teritoriu a edificiilor economice si social-culturale.

Obiectivele

-promovarea progresului economic si social; dezvoltarea si ajustarea structurala a regiunilor cu intarzieri in dezvoltare; reconversia regiunilor grav afectate de declinul industrial; dezvoltarea zonelor rurale;

-dezvoltarea si ajustarea structurala a regiunilor ce au o densitate a populatiei

extrem de redusa (sub 8 locuitori/ km); solidaritatea intre regiunile prospere si cele mai putin prospere din zonele aflate in declin. diminuarea dezechilibrelor regionale existente; preintampinarea producerii de noi dezechilibre.

Principiile de baza:

- concentrarea efortului financiar asupra celor mai grave probleme;
- parteneriatul sau cooperarea;
- planificarea (3-6 ani);
- cofinantarea;
- sprijinul comunitar-supliment pentru cheltuielile structurale ale statelor membre.

Tipuri de politici regionale.

- politici initiate la nivel central;
- politici ce sustin dezvoltarea intreprinderilor private;
- politici initiate la nivel local sau regional;

Caracteristicile politicii de dezvoltare regionala:

-dezvoltarea regiunilor aflate in intarziere sub aspect economic, fata de media europeana de dezvoltare economica; reconversia zonelor industriale aflate in dificultate; diversificarea activitatilor zonelor agricole aflate in declin; ragenerarea cartierelor oraselor depopulate.

Instrumentele politicii de dezvoltare regionala(perspective istorica):

- “stimulente negative” fata de localizarea in zone aglomerate, respective controlul asupra localizarii;
- relocalizarea activitatilor economice in teritoriul national;
- crearea infrastructurilor adecvate(consultanta, sisteme informatice..) masuri limitate de impulsione a dezvoltarii;
- stimulente financiare acordate intreprinderilor (reduceri sau scutiri de impozite, facilitate pentru amortizarea capitalului fix, angajarea fortei de munca);

Instrumentele actuale ale pol. de dezvoltare regionala

1.Fondurile structurale si de coeziune. Acestea se constituie din contributiile financiare ale tarilor membre, proportional cu nivelul de dezvoltare al acestora.

- Fondul Social European(FSE) in sprijinul pregatirii profesionale, a recalificarii fortei de munca si reintegrarii tinerilor pe piata muncii.
- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR) in scopul reducerii dezechilibrelor regionale.

2.Fondul de Coeziune este destinat finantarii proiectelor din domeniul protectiei mediului si al retelelor transeuropene asociate infrastructurilor de transport;

3.Programele Mediteraneene Integrate cu scopul de a sprijini cooperarea descentralizata cu tarile din bazinul mediteranean aflat in afara UE.

4. Banca Europeană de Investiții care face apel la piețele de capital și la resursele proprii, la dezvoltarea echilibrată și continuă a pieței comune în interesul Comunității.

Actorii dezvoltării regionale

1. Comitetul Regiunilor reflectă atât dorința statelor membre de a respecta identitatea și prerogativele regionale și locale, cât și participarea regiunilor la dezvoltarea și punerea în practică a politicilor UE.

Acesta are următoarele funcții:

- apără principiul subsidiarității;
- este organ consultativ;
- joacă un rol important în procesul de integrare europeană.
- emite avize din proprie inițiativă.

2. Instituțiile de coordonare la nivel național sunt organizate după modele diferite:

- modelul britanic (un singur ministru) sistemul dual (cu două ministere)
- modelul francez - un fel de autoritate delegată din cadrul UE și are un statut special; modelul în care dezvoltarea regională este în atribuția directă a regiunilor (Austria, Germania, Belgia);

3. Agenciile pentru dezvoltarea regională sunt create cu scopul echilibrării diferențelor de dezvoltare din cadrul unei regiuni și susțin îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor care trăiesc în această regiune, prin aplicarea politicilor de dezvoltare

Agencie de dezvoltare regională poate fi:

- orice fel de instituție care îndeplinește o misiune care este în interesul comun sau general al unui anumit teritoriu; orice instituție finanțată de la buget, din afara domeniului administrației centrale și locale și care posedă atribuții pe linia scopului specific al promovării dezvoltării industriale în cadrul regiunilor; orice instituție cu bază regională, cu finanțare bugetară în afara administrației centrale și locale destinată promovării economiei; orice organizație independentă neguvernamentală, ale cărei scopuri includ în principal: dezvoltarea regiunilor, susținerea administrației de stat în implementarea sarcinilor legate de dezvoltare regională.

Tipuri de agenții de dezvoltare regională:

- agenții înființate de guvernele centrale;

- agenții existente la nivelul autorităților locale și regionale;

- agenții independente, înființate prin parteneriat public-privat;

Cele mai frecvent întâlnite activități la nivelul agențiilor de dezvoltare regională sunt:

- consultanță și asistență pentru întreprinderi (creare/dezvoltare);
- studii privind dezvoltarea economică a regiunilor sau sectorului, (consultanță acordată întreprinderilor (în marketing, strategii de ramură, restructurări);
- consultanță acordată comunităților regionale;
- bănci de date;

Instrumentele de acțiune ale agențiilor sunt împărțite în trei categorii:

- acordarea de consultanta si asistenta informationala.
- finantare;
- crearea infrastructurii necesare.